

VLADA RPUBLIKE SRBIJE-MINISTARSTVO FINANSIJA

Ul. Kneza Miloša br. 20 Beograd

Za ministra g Sinišu Malog

Predmet:

DOSTAVLJANJE ZAKLJUČAKA SA OKRUGLOG STOLA, KOJI JE ODRŽAN U ORGANIZACIJI RAČUNOVODSTVENE KOMORE SRBIJE, UDRUŽENJA ZAŠTITNIK PREDUZETNIKA I PRIVREDNIKA SRBIJE, UZ UČEŠĆE PREDSTAVNIKA UDRUŽENJA FISKALNIH KASA SRBIJE, NA TEMU

ŠTA DONOSI ZAKON O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU I ZAKON O FISKALIZACIJI, DOMAĆOJ PRIVREDNI – PREDNOSTI ILI PRAVNU NESIGURNOST

Poštovani,

Predstavnici tri strukovna udruženja, koji doprinose boljem poslovnom ambijentu i radu računovođa i poreskih obveznika u Srbiji, ali i institucija sa kojima sarađuju, održali su stručnu debatu i analizirali kako će se na poslovni ambijent odraziti primena donetog Zakona o elektronском fakturisanju i Zakona o fiskalizaciji.

Svakako da je važno unapredivati poslovni ambijent i procedure u kojima rade poreski obveznici i računovođe, ali oni ne bi smeli biti nikada kolateralna šteta, zbog donetog nekog neusaglašenog zakona, čije odredbe će uvesti u pravnu nesigurnost i nepotrebne dodatne troškove u radu, uz dodatnu odgovornost.

Stručnu debatu možete odslušati na linku:

<https://www.youtube.com/watch?v=hx4uEG13z3w&t=4084s>

U skladu sa svim izrečenim, dostavljamo vam zaključke sa molbom da ih kao predlagač zakona izanalizirate i pristupite izmeni ovih zakona i usklađivanja procedura, u skladu sa predloženim.

- 1) Podsećamo vas, da smo od Nacrta Zakon o elektronском fakturisanju, predlagali i molili da isti korigujete i unapredite, u pojedinim odredbama.
Upravo smo predloge iznosili da bi se doneo adekvatan zakon, koji bi unapredio poslovni ambijent i obezbedio pravnu sigurnost u radu svih učesnika, koji su obveznici primene zakona. Na Okruglom stolu je ponovljen zahtev, uz obrazloženje da u vreme pandemije, velike zdravstvene i ekonomске krize, ovo jeste dodatno opterećenje poreskih obveznika i da je važno da se izmeni Zakon o elektronском fakturisanju uz obrazloženja:

- a) Neophodno je zbog poštovanja nadležnosti Ministarstva finansija i zbog veće pravne sigurnosti za rad poreskih obveznika, da se iz E Uprave, preense Sistem elektronskih faktura u Poresku upravu, koja je u nadležnosti Ministarstva finansija, koji bi se zvao Sistem elektronskih faktura PDV obveznika ;
- b) Da se iz zakona isključe Informacioni posrednici koji uvode u pravnu nesigurnost, gde sve poslovne tajne poreskih PDV obveznika, (ugovorene cene, kupci kojim ase prodaje, vrste artikala i slično) mogu biti zloupotrebljen, jer ta elektronska baza bi morala biti u Poreskoj upravi i zaštićena od mogućih zloupotreba podataka;
- c) Sistem elektronskih faktura javnog sektora morao bi biti u Upravi za trezor, koja je takođe u nadležnosti Ministarstva za finansije, kao što je do sada bio Centralni registar faktura.
- d) U debati je navedena pravna nesigurnost, koju će proizvesti prijem E fakture u velikim sistemima, na osnovu koje se vrši, zaduženje materijala i robe u magaciju, formiranje kalkulacije prodajne cene u prometu robe na veliko i malo, u svim fazama, kao računovodstvena isprava, gde E faktura mora biti iskontrolisana i potpisana iz ugla odredbi Zakona o računovodstvu.
- e) Prvna nesigurnost jeste i kako će se izdavati otpremnica koja prati robu a koja je u mnogim softverima, u skladu sa internom organizacijom poslovanja, odvojena od fakture i kako će se vršiti kontrola prometa robe u saobraćaju kada ineternet konekcija nije adekvatna;
- f) Neophodno je promeniti kaznenu politiku na način da se poštuje princip srazmernosti i ekonomске moći privrednih subjekata;

U stručnoj debati su izneti stavovi, da bez obzira što u članu 7 zakona je navedeno da se zakon ne odnosi na odredbe obračuna i plaćanja PDV i na Zakon o računovodstvu, u delu računovodstvene isprave, da je neophodno da se elektronska faktura koristi i kao računovodstvena isprava, ali na žalost postoje propisana kontradiktorna pravila u ovom zakonu, u odnosu na odredbe Zakona o računovodstvu, vezano za rokove izdavanja i rokove knjiženja računovodstvenenih isprava. Proizilazi da bi obveznici morali izdavati, paralelno, dve fakture da bi zadovoljili oba zakona (za potrebe Zakona o računovodstvu i potrebe Zakona o elektronskom fakturisanju). Takođe elektronska faktura će se neminovno koristiti kao računovodstvena isprava za PDV evidencije ali zbog pojedinih odredbi, pre svega datog roka od 15 dana, da primalac primi ili odbije E fakturu, uvešće u pravnu nesigurnost i u poreske prekršaje, za sve fakture koje se vrate 15. dana a koje se moraju ispraviti, ako se taj rok poklapa sa 15. u mesecu kada je rok da se dostavi PDV

prijavu u Poresku upravu. Podsećamo da prema članu 40 ZPPPA poreska prijava se može samoinicijativno izmeniti za poreski period, samo dva puta unazad, roku od 5 godina. Još ranije je dostavljen predlog ispred Računovodstvene komore Srbije, da se ovaj član izmeni i omogući neograničen broj izmena poreske prijave za poreski period, ako se njima ispravlja greška, čije je ispravljanje u interesu ispunjavanja poreske obaveze.

Svi prisutni su ukazali, da prelazak na E fakture u skladu sa Zakonom o elektronskom fakturisanju, pod uslovom da se one direktno dostavljaju u Sistem elektronskih faktura PDV obveznika, koji bi bio u Poreskoj upravi, da se može odmah pristupiti unapređenju PDV evidencija u Srbiji i stavljanju van snage preobimnog obrasca POPDV i kreiranje nove PDV prijave od 45 do 50 polja kao što je praksa i u zemljama EU. To je bilo neophodno već uraditi u ranijem periodu, na osnovu zahteva i obrazloženja koji su u Inicijativi dostavljeni ispred Računovodstvene komore Srbije, ka resornom ministru Ministarstva finansijsa. Time bi se smanjili i troškovi poslovanja poreskih obveznika ali unapredile PDV evidencije i poreski postupak, od strane Poreske uprave.

ZAKLJUČAK DEBATE VEZANO ZA PRIMENU ZAKONA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU, NAVEDEN U POJEDINOSTIMA U TAČKI 1) JESTE ZAHTEV MINISTARSTVU FINANSIJA I NJEGOVOM RESORNOM MINISTRU, DA UVASI NAVEDENE PREDLOGE I UNAPREDI ZAKON, KOJI ĆE DOPRINETI UNAPREĐENJU POSLOVNOG AMBIJENTA PDV OBVEZNIKA I OBVEZNIKA U JAVNOM SEKTORU, GDE BI SE E FAKTURE PDV OBVEZNIKA, DOSTAVLJALE PORESKOJ UPRAVI A E FAKTURE U JAVNOM SEKTORU DOSTAVLJALE UPRAVI ZA TREZOR, KOJE SU U NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA FINANSIJA, KOJI JE PREDLAGAČ OVIH ZAKONA.

- 2) U okviru stručne debate vezano za primenu Zakona o fiskalizaciji, ukazano je na mnoge pravne nesigurnosti, vezano za njegove pojedine odredbe i primenu kod obveznika.
  - a) Jednoglasna ocena prisutnih jeste, da nije vreme za primenu NOVOG Zakona o fiskalizaciji jer se poreski obveznici nalaze i posluju u otežanim uslovima zbog pandemije i uz smanjenu poslovnu aktivnost, u vreme velike ekonomske krize. Bez obzira na predлагаča, da će implementacija zakona biti subvencionisana od države, to nije opravданje da se sada vrši ova reforma i to u tako skraćenom roku, jer će značajno opteretiti obveznike primene.
Još uvek je nepoznato:
    - koliko će obveznike koštati elektronski fiskalni uredaj,
    - koji rizici postoje u ruralnim predelima gde internet konekcija nije u kontinuitetu već često u prekidu,
    - kom windowsu će biti prilagođen procesor fiskalnih računa,
    - kako će se dostavljati dnevni Izveštaj sa specifikacijom sredstava naplate u računovodstvo i ko će tu računovodstvenu ispravu iskontrolisati i potpisati, što je obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu,

- ko će vršiti obuku obveznika - trgovaca, koji nemaju informatičko znanje za primenu elektronskog fiskalnog uređaja,
- ko će održavati elektronski fisklani uređaj kada se pokvari i koliki će to dodatni troškovi biti za obveznike;
- da li će Poreska uprava biti zatrpana računima, koji će se dostavljati od strane obveznika u roku 5 dana, kada je došlo do prekida rada elektronskog fiskalnog uređaja;
- koliko će ukupno koštati edukacija za prelazak na novu fikslaizaciju, od implementacije, obuke i održavanja sistema.
- kolika pravna nesigurnost nastaje od 1. novembra 2021.g. kada kreće paralelni sistem primene oba propisa, STAROG Zakona o fiskalizaciji i NOVOG Zakona o fiskalizaciji.
- Kolika pravna nesigurnost nastaje od 1. janura 2022.g. do 30.04.2022.g. kada praktično 4 meseca zakonski više ne postoji Centralni registar faktura, u Upravi za trezor.
- Koliko će implementacija ovog zakona, u momentu krize izazvane pandemijom covid 19, doprineti rastu crnog tržišta

Molimo Ministarstvo finansija, resornog ministra i nadležne u delu fiskalnog sistema pri Ministarstvu finansija, da se izanaliziraju zaključci koje dostavljamo posle stručne debate predstavnika udruženja, Računovodstvene komore Srbije, Zaštitnika preduzetnika i privrednika Srbije i Udruženja servisera fiskalnih kasa, da se uvaže predlozi i pristupi njihovoj implementaciji kroz izmenu Zakona o elektronskom fakturisanju i Zakona o fiskalizaciji, odnosno da se Sistem elektronskih faktura prenese u Upravu za trezor za javni sektor i Poresku upravu, dostavljanje E faktura za PDV obveznike, da se unaprede PDV evidencije i izbaci nepotrebni i preobimni obrazac POPDV i da se prelazak na nove fiskalne elektronske uređaje omogući u periodu od godinu dana do dve, do završetka krize, najkasnije sa datumom 31.12.2023.g.

Stojimo na raspolaganju, da u okviru aktivnosti Ministarstva finansija po ovim pitanjima, dodatno na sastanku obrazložimo sve zahteve.

Poreski obveznici i računovode ne smeju biti kolateralna šteta, zbog propisa koji se donose sa primenom koja predstavlja dodatno opterećenje i dodatne troškove u prilagođavanju i uvodi ih u pravnu nesigurnost, vezano za rokove primene.

U očekivanju da će resorni ministar i Ministarstvo finansija uvažiti sve predloge, u cilju unapređenja uslova za poslovanje poreskih obveznika i sigurnijeg poslovnog ambijenta,

Srdačno vas pozdravljamo!

Članovi udruženja i učesnici stručne debate:

Računovodstvena komora Srbije

Zaštitnik preduzetnika i privrednika Srbije

Udruženje servisera fiskalnih kasa Srbije